

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori nefrancate nu se pri-
mesc.— Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenf. & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsbet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tari-
tă și învoială.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etagiul
I.: Pe un an 20 cor., pe șese
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Joi 29 Martie (11 Aprilie).

1901.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care
învităm pe toți amicii și sprijinatorii
fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
an 24 corone; pe șese luni 12 corone;
pe trei luni 6 corone; pe o lună 2
corone.

Pentru România și străinătate
pe un an 40 franci, pe șese luni 20
franci, pe trei luni 10 franci, pe o
lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

intolerant și intransigent a trecut
de mult, séu, mai bine ăis, și-a dat
aerul de a fi trecut la ordinea ăilei
peste așa ăisa cestiune a naționali-
tăților.

Dacă nu erau Sécuii cu faimósa
lor petițiune pentru abolirea legii
de naționalitate dela 1868, cine ar
mai fi știut ađi, că și după noul re-
censământ poporal mai există încă
„naționalități“ în Ardeal, Bănat și
Țera unгурescă și că cei, cari chemați
sunt a apăra cu sângele lor aceste
țări în cas de pericol, sunt totuși
încă și ađi mai mulți de „limbă ne-
maghiară“?

Naționalitățile inșele, lucru du-
reros, abia mai dau ađi câte un
semn de viață, și și acesta destul
de slab, fiind cuprinse de letargia,
care în tot-deuna este unul din efec-
tele principale ale opresiunii, ale
paralizării liberei mișcări prin volni-
ciă și forță.

Cu toate acestea étă ce cetim în-
tr'una din foile diriguitoare ale par-
tidului guvernamental:... „Acéstă
națiune (maghiară) a esperiat din
propriul ei martiriu, ce a însemnat
intoleranța, și toate însușirile ei, ca-
racterul și modul ei de gândire au
îndrumat-o să exerciteze toleranța.
S'a dat loc și spațiu liberei desvol-
tări a individualității, în cadrul unei
legislațiuni liberale națiunea se îm-
părtăși de toate binecuvântările cul-
turei și se desvoltă sensul ei pentru
drepturile mai superioare ale omului.“

Cât neadevăr și câtă nesinceritate
în aceste puține rânduri! Ungurii
să fi învățat cevași din pățaniile
lor? Acésta ar fi un mare lucru,
o aparițiune ne mai pomenită,
în istoria Ungariei. De-ar fi adevărat
ceea ce se susține în rândurile citate
mai sus, în timp de patru decii și
opt de ore situațiunea interioară a
statului ungar ar lua cu totul altă
față și s'ar petrece un fapt de o în-
semnătate epocală, nu numai pentru

Ungaria, dér pentru monarchia în-
trégă.

Se laudă și se mângâie Ungurii
dela putere cu parlamentul lor, în
care merg toate neted, nu ca în par-
lamentul din Viena. Dér uită întot-
deuna să esplice, ce probe de „toler-
anță“ a trebuit să dea „națiunea“
de trei-deci și mai bine de ani în-
côce pentru-ca să se creeze o astfel
de stare, în care „drepturile superio-
riore ale omului“ să fiă monopolisate
de rassa dominantă și celelalte
rassse să nu mai aibă pe lângă ea
nici un cuvânt în dietă.

„Libera desvoltare a individuali-
tății“. Cine nu va suride când va ceti
o astfel de afirmare îndrăsnită în-
tr'o tóie ăisă unгурescă despre stă-
rile din Ungaria?

Tóte formulele, teoriile și fra-
sele mulcomitoare și ademenitoare, ce
le-a întrebuintat în parlament de
doi ani încôce ministru-președinte
Szell, n'au putut și nu pot să schimbe
nimic din tristul fapt, că tocmai
contrarul se petrece în acest stat,
că individualitatea și libertatea ei
sunt cu totul oprimate în interesul
unor utopice idei și a unor nisuințe,
ce lovesc de-adreptul în drepturile
omului.

De aceea bine face amintita fôie,
că după atâtea afirmări nebasate es-
clamă: „cine însé dintre noi ar cu-
teza să considere opera ca termi-
nată?“

Nu e terminată și nici nu va
puté fi nici-odată terminată așa, cum
dorește să o vadă șovinismul dom-
nitor.

Sunt și astađi chiar între Ma-
ghiarî curente, cari împiedecă rea-
lisarea operei liberalismului faimos
evreo-maghiar, dér sunt ađi curente
și vor fi mâne și mai multe și mai
puternice, cari în genere se opun
direcțiunei nenorocite, ce a dat-o des-
voltării „moderne“ a statului esclu-
sivismul de rassă.

Vocea naționalităților este încă

năbușită, dér cauza cea mare a esis-
tenții lor trăesce și o va libera de
scălușii ce i-s'au pus. Mai curând
său mai târđiu „națiunea“ va trebui
să cunoscă, că dătoresce ceva mai
mult drepturilor superioare ale omu-
lui, decât nisce vorbe góle menite
a amăgi lumea.

Călătoria împăratului la Pra-
ga. Deja am fost anunțat, că călătoria
împăratului la Praga e lucru hotărît în
cercurile Curții. Cu privire la acéstă călă-
toria „Prager Tagblatt“ anunță urmă-
toarele:

Călătoria împăratului la Praga se va
face pe la finea lunii lui Maiu, probabil
în ăina de 26 Maiu. E vorba, ca să urmeze
imediat după primirea delegațiunilor. Mi-
nistrii Koerber, Rezek și Hartel vor însoți
pe monarch la Praga și vor lua parte la
inaugurarea solemnă a noului pod de
piatră peste Moldava. Se ăice, că cu acéstă
ocasiune împăratul va visita și câte-va in-
stitute ale țării și ale universităților, pe
cari încă nu le-a vizitat și că va da au-
diență în castelul Hradșin; probabil, că va
cerceta și biserica reconstruită „Sanct Weit“,
precum și pavilionul „Francisc Iosit“ din
spitalul obstesc. Pe platoul de exerciții
dela „Deiwitz“ se va ține, se ăice, o mare
paradă militară și în ambele teatre boeme,
în cel cehic și cel german, va fi teatru
paré în prezența Monarchului.

Dieta croată. Din Agram se anunță,
că dieta croată se va deschide pe la finea
lui Maiu, pentru a ratifica pactul finanțiar
cu Ungaria. Cu acésta împlinindu-și misiu-
nea, dieta va fi disolvată și nouele alegeri
se vor face probabil în Septemvrie, de-odată
cu alegerile în Ungaria.

Congresul ăiaristilor slavî.

Scim, că în Ragusa s'a ținut Lunî și
Marți congresul ăiaristilor slavî.

După o telegramă din Ragusa con-
gresul, înainte de a intra în desbaterea ces-
tiunilor din ordinea de ăi, a trimis o depeșă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Doctorul.

(Din memoriile unui vênător)

De

Ivan Turghenief.

Odată, tótna, întorcându-mă dintr'un
ținut îndepărtat, m'am răcit pe drum și
m'am îmbolnăvit. Din norocire, ajunsese
în capitala județului și găsisem un hotel,
când mă susiră frigurile. Am trimis îndată
după doctor. După o jumătate de ces sosi
medicul cerului, un bărbat mic de stat,
slab și cu păr negru. După ce mi-a pres-
cris obicnuitul mijloc de asudat și mi-a
dat o cataplasma de muștar, viri cu multa
îndemănare sub mașetă hărtia de cinc
ruble, tuși odată seo uitându-se într'o parte
și voi să plece; dér se răsgândi și mai
zăbovi. Fierbințela mă toropea; prevedeam
o nópte nedurmită și de aceea eram bun
bucuros, că puteam să stau de vortă cu
un om mai răsărit. Ne aduseră ceai și
doctorul meu prinse limbă. Vêqui îndată
că am de-a face cu un om deștept, care
avea mult lipiciu la vorbă.

În lumea asta se întâmplă lucruri cu-
riose de tot: sunt ómenî cu cari trăesc
timp îndelungat împreună, cu cari ești
prietin, și totu-și nu ajungî nici odată să
vorbescă deschis, să le spui tot ce ai pe
suflet; ér cu alții, de abia începî să te cu-
noscă și te pomenescă că séu ei ție, séu tu
le spui lor, ca și când li-te-ai spovedi, tóte
tainele și întimitățile inimii. Nu sciu prin
ce am căștigat încrederea noului meu pri-
etin, căcî el, nici cu una, nici cu alta, mi-se
porni să-mî povestescă o pățania a vieții
lui, destul de neobicinuită. Ér eu mă voi
strădui s'o spun bine-voitorului meu ceti-
tor, căutând să întrebuintez aceleași vorbe
ca și doctorul.

— Póte nu cunosci, începî el cu glas
slab și tremurător (o urmare a fumatului
afară din cale de mult) póte nu cunosci pe
judecătorul de aici, pe Milof Pavel Lu-
chioi?... Nu-l cunosci... N'are a fae! (Doc-
torul tuși și își șterse ochii). Mă rog du-
mitale, am să-ți spun pățania așa cum s'a
întemplat, fără să schimb nimic. Era prin
postul cel mare, pe când ploile strică dru-
murile. Eu stau la el, la judecătorul nos-
trul și joc preferanț, judecătorul de aici

e un om de trébă și îi place mult
să jôce preferanț. De-odată (prietinul meu
întrebuintă adese-ori vorba „de-odată“) mi-se
spune: „Te caută un om“. Eu întreb:
„Ce vrea?“ Mi-se răspunde: „A adus o
scrisóre... de bună sémă dela un bolnav“.
Đic: „Dați-mî scrisórea!“ Era într'a-đevăr
dela un bolnav... Bun, înțelegî, asta ni-e
pânea noastră... Dér veđi, era ceva la mij-
loc. Imî scria o moșierită vėduvă și imî
spunea: imî móre fata, ăice, veniți, pentru
numele Domnului, ăice, și caii, ăice, vė
aștėptă la pórtă. — Asta încă nu-i nimic...
Dér ea stătea departe de vre-o două-deci
de verște de oraș, și pe-afară era nópte, și
uf, ce mai drumuri! Ér ea era sėracă; mai
mult de două ruble de argint nu-mî puté
da, și nici acestea nu erau sigure; la urma
urmelor te pomenescă, că îți plătesce cu-o
bucată de pânză séu cu un sac de mlaui.
Dér datoria, înțelegî, e mai pre sus de tóte:
— móre un om! Dau decî cărțile nedesli-
pitului nostru prietin Caliopin și plec spre
casă. Aici stătea înaintea prispei o căruță
cu doi cai țărănesci, umflați și burtoși, cu
păr linos ce năpirla. Visitiul stătea cu ca-
pul gol plin de respect. Hehei, frățiore,

imî ăice eu, se vede, că stăpânii tēi nu se
oulcă pe aur!... Binevoescă a ride, dér eu
fți spun: decă ai fi un biet calic ca mine,
ai judeca și d ta totul după-cum se înfăți-
șeză... Decă vizitiul stă ca un crai pe ca-
pră și nici nu-și scóte căciula, séu mai și
zimbescă în barbă și plesnescă din biciu—
atunci poți să tragi nădejde o'ai să capeți
două hărtii de cinc! Aici dimpotrivă, ve-
deam eu bine, că lucru nu stă ast-fel. Dér,
imî ăice, n'ai ce-i face: datoria înainte de
tóte! String decî doctoriile cele mai de
lipsă și plec. Poți să cređi: a fost mai mare
chinul mersul éta. Vai de lume, ce drum!
Apă, nea, tină, moște și-apoi de-odată șan-
țul stricat — năpaste mare. În sfirșit am
ajuns.

— O casă mică acoperită cu pae. Fe-
restrile erau luminate, semn, că mă aștep-
tau. La pórtă imî eși înainte o femeia bė-
trână și venerabilă, cu căiță în cap. „Scap'o“,
mi-a ăis, „că móre!“ Eu îi ăice „N'aveți
grije... Unde-i bolnava?“ „Poștiți p'aici!“
Me uit: o odăiță curată, — într'un colț
ardea candela — și în pat era o fată de
vre-o două-deci de ani, fără simțiri. Fier-
bințela dogorea din ea, sufla greu... avea

omagială Majestății Sale monarhului, apoi depeși de felicitare lui Strossmayer, Dunajevski și Rieger, și a cinstit prin sculare memoria lui Mickievici, Palacky, Mazurani și a altor anteluptători ai ideii slave.

Președinte al congresului fu ales redactorul lui „Czas“ din Cracovia, *Kylinsky*, vice-președinte *Hurban-Vajanszky* cunoscutul scriitor și publicist slovac din Turoș-St. Mărtin.

Dr. *Gregor*, editorul lui „Narodni Listy“ din Praga, a propus, ca pentru garantarea independenței țărilor slave, să se înființeze un birou de presă slav, care să contra-balanseze activitatea birourilor de presă, cu tendințe antislave. Propunerea s'a primit și s'a ales o comisiune de mai mulți membri, diariști din Praga și Viena, care să ia măsurile de lipsă pentru înființarea unui birou de presă slav în Viena.

După rezolvarea acestor chestiuni s'a pus chestiunea bosniacă. În discușiunea acestei chestiuni Poloni au fost pe partea Croaților, Cehii s'au purtat rezervat și n'au intrat în simburile lucrului. *Radick*, redactorul lui „Dom“ din Agram a propus adecă, ca congresul să se ocupe cu sorțea Croaților din Bosnia și cu *alpierea Bosniei-Herțegovinei la Croația*. Un diarist rus și redactorul fișei sârbesc din Ragusa au protestat contra punerii în discușiune a acestei chestiuni, însă propunerea — după vorbirea deputatului *Biankini* — fu primită cu unanimitate și s'a decis, ca anul viitor, la congresul din Laibach, să fiă invitați și diariștii bosniaci.

Sera Poloni au pus o cunună de argint pe mormântul lui *Ivan Gundulic*, născut în Ragusa, primul scriitor dramatic slav. Mare parte a congresiștilor au plecat în Muntenegru, unde vor fi primiți de principele *Nichita*.

Din străinătate.

Rusia și chestiunea chineză. Agenția telegrafică rusă afluă din sorginte sigură, că în 3 Aprilie n. Rusia a îndrumat pe toți reprezentanții săi din străinătate să comunice următoarele guvernelor pe lângă cari sunt creditați:

Fiindcă din informațiunile primite apare, că în împrejurările actuale convențiunea privată la chestiunea Mandșuriei, în loc de a servi ca o dovadă despre sentimentele amicale ce le nutrește Rusia față de interesele Chinei, ar crea diferite greutăți imperiului vecin, Rusia nu pretinde de loc delu guvernul chinez încheierea unei convenții de felul acesta, ba renunță peste tot la tratări ulterioare asupra acestei afaceri. Guvernul imperial, menținând fidel programul său original adus de repeți ori în publicitate, așteaptă liniștit dezvoltarea ulterioară a evenimentelor.

Serbările din Toulon. Deja alaltă-eri escadra italiană a sosit în portul dela

Toulon. Prefectul marinei a salutat pe ducele de Genua, comandantul escadrei, care răspunde dîcînd, că se simte fericit de a fi însărcinat cu o astfel de misiune.

Congresul anarhiștilor. După cum se telegrafiază din Bruzella, la congresul anarhist ținut zilele aceste în capitala Belgiei, au participat cam 100 anarhiști. Din cetirea listei delegaților s'a vădut, că în Belgia sunt numeroase grupuri anarhiste. Unul din oratori a cerut, ca congresul să promoveze propaganda anarhistă.

Loubet în Nizza. Președintele republicii franceze, *Loubet*, a sosit alaltă-eri în Nizza însoțit de ministru de externe *Delcassé* și de ministru marinei *André*. Sosirea lui fu anunțată prin 100 tunuri. La gară generalul *Metzinger*, comandantul corpului 15 de armată, admiralul *Maigret*, apoi autoritățile civile și militare l'au întâmpinat și salutat. Președintele plecă dela gară la prefectură, unde a fost recepțiune oficială. Aici președintele a primit și pe episcopul de Nizza, care nu de mult refuză primirea ordinului legiunii de onoare. Episcopul prezentând deputațiunea clerului a rostit o vorbire dîcînd, că clerul e pîtruns de spiritul toleranței și de sincer patriotism, ni-suind a lega poporul cu Franția prin legături indisolubile. — *Loubet* a răspuns, că el tot-deuna a fost apostolul toleranței și a liniștei. Pe calea această episcopii pot fi aliați guvernului, și speră, că cuvintele episcopului de Nizza vor fi ascultate de întregul cler.

Țarul în favoarea reformei școlare. Adjutantul general *Wannovski* a fost numit ministru de instrucțiune publică în Petersburg. În rescriptul împărătesco, prin care se face această numire, se dîce între altele: „O regulată organizațiune a instrucțiunii poporului a format în tot-deuna una din grijile noastre cele mai de căpetenie și ținînd seamă de viața rusă și de trebuințele timpului, am născut de a-o perfecțiunea. Esperiențele anilor din urmă însă ne-au descoperit scăderi atât de însemnate ale școlilor noastre, încât aflu a fi la timp a procedea neamănătat la o reorganizare și îmbunătățire radicală. Esperiența d-tale de om de stat și spiritul d-tale luminat, m'a îndemnat să te aleg ca colaborator la opera noii organizații a școlii ruse și chemându-te la postul așii cu deosebire atât de însemnat al unui ministru pentru luminarea poporului, sunt foarte convins, că vei născu spre țința indicată de mine necurmat și vei pune în interesul creșterii junimei ruse tot spiritul d-tale coapt prin esperiență și totă îngrijirea d-tale cordială. Dumneșeu să binecuvinte munca noastră! Doresc, ca părinții și familiile, cari înainte de toate sunt datore a îngriji pentru copiii lor, să ne ajutore în această muncă! Atunci va sosi curînd timpul, când eu și cu mine întreg poporul cu mîndria vom privi la ti-

neră generațiune, ca la o firmă și sigură speranță a patriei și un sprijin tare al ei pentru viitor!“

SCRILE DILEI.

— 28 Martie v.

Dela Academia Română. În ședința de luni, prin care s'a închis sesiunea ordinară din anul acesta, Academia Română și-a constituit biroul în modul următor: Președinte: d-l *P. S. Aurelian*; vice președinti: d-nii *Iacob Negruzzi*, *Anghel Saligny* și *I. Kalinderu*. La încheiere secretarul general d-l *Dim. Sturdza* a cetit raportul său asupra mersului lucrărilor din această sesiune.

— Academia a mai numit membri corespondenți pe d-nii *I. Mihalyi* din Sighețul Marmășiei (Ungaria) și *L. Mrzsek*, profesor universitar; ér membrii onorați pe *I. P. S. Sa* Metropolitul *Iosif Namiescu* și pe d-l *Gr. I. Lahovari*, președintele Inaltei Curți de compturi.

Școlă pentru Români din Istria. În Septembrie viitor se va inaugura prima școlă română pentru Români din Istria. Grație stăruințelor deputaților italieni din dieta dela Trieste, guvernul austriac a înțeles, că nu este nioi un câștig din slavizarea Românilor din Peninsula istriană.

Afacerea „crucei“ continuată la Viena? „*P. Lloyd*“ soie să istorisese despre încercarea, ce au făcut-o o parte a universitarilor din Budapesta de a transplanta demonstrația crucei și la Viena. Tinerii din chestiune s'au decis, dîce, a depune pe mormântul împărătesei și reginei *Elisabeta* o cunună de flori și lauri, și adecă cele dintăi reprezentau „flora reginei“ aranjate în forma unei cruce, ér pe pantlica era următoarea inscripțiune în litere de aur: „Universitarii creștini din Budapesta“. O deputație a mers cu această cunună la Viena, n'a primit însă dela gardianul Capucinilor, *Pater Ianauschek*, permisiunea de a o depune pe cociug, dîcînd, că această e treba marelui curții. De-oocamdată gardianul a ținut în păstrare cununa și s'a adresat la oficiul de mareșal al curții, care se dîce că după informațiunile ce le-a luat, a decis să nu permită depunerea cununei pe cociug. Decisiunea se și-o fi motivat astfel: „Nu ne indoim, că junimea universitară din Budapesta a fost condusă și de sentimente de pietate și de patriotism, dér după evenimentele de mai înainte cunoscute, procederea lor are un netăgăduit colorit politic. Mareșalatul Curții avu ocașiune de a-se informa dela guvernul unguresc și soie deci, că are de a face o'un fel de demonstrație, pentru care însă nu pôte fi deschisă ușa criptei regale. Aici semnul sfintei cruce pôte fi dus numai în simbolismul

său curat și cu iubire creștină“. — Totă această pretinsă decisiune și motivare ni-se pare a fi o curată năsoocire a raportului lui „*M. H.*“ Nu trebuie omul să fiă iuțiat în secretele oficiului de mareșal al curții, ca să cunoscă la moment, că aici are de a face cu o invențiune nesuccesă a creierilor aprinși din capul raportului fișei evreo-maghiare.

Fiascul maghiarisatorilor din Banat. Făcînd comentarul asupra raportului „Reuniunii pentru lățirea limbei maghiare din Vêrșet“, din care se constată decadența rapidă și desperată a maghiarismului în mijlocul Șvabilor din Banat, diarul „*D. Tgb. für Ungarn*“ din Timișora scrie următoarele: „Avem nădejdea, că se va isprăvi încurînd cu mărirea și viitorul acestei „reuniuni de maghiarisare“. Căci ne punem întrebarea: decă această reuniune în decurs de 14 ani dela înființarea ei a perdit din 410 membri 243, — cât va mai trebui ea să mai existe, pentru a și perde și pe cei 167, căți i-au mai rămas?“

Camera advocaților din Clușiu a șters din lista sa pe d-l advocat Dr. Teodor Mihali, la cerere proprie.

Noul ministru de culte rusec. Rusia are acum un nou ministru de culte în locul nenorocitului *Bogoljepov*, despre care soim, că a cădut jertfă unui atentat. Noul ministru de culte este adjutantul suprem *Petru Vannovszki*, fost ministru de resboi. A fost pus așa-dér în fruntea educațiunii rusecilor un militar, om al disciplinei și rigorei ostășesce. *Vannovszki* a primit putere nelimitată. N'ar fi de loc mirare, decă în urma acestei numiri vor sosi érși scrii interesante despre reglementarea studenților.

O serbare militară în Cernăuți. Regimentul i. și r. de infanterie *Archiducele Eugen* Nr. 41 își serbeză jubileul de 200 de ani ai existenței sale. La grandioasele festivități, ce se prepară de mult, va participa personal și *Alteța Sa* imp. și reg. șeful suprem al regimentului 41, feldmarșalul locotenent *Archiducele Eugen*, care sosese la Cernăuți Joi în 25 Aprilie st. n. sera la orele 8.

Representarea unei opere române. „*Dașteptarea*“ din Cernăuți scrie: „*Moș Ciocărlan*“, frumoasă operetă în 3 acte de d-l *Tudor cav. de Flondor*, se va esecuta în primele zile ale luni Maii.

Militare. Mareșalul *Christian* cavalier de *Kerczek*, comandantul portului în Cattaro (mai înainte general de brigadă în Brașov, apoi de diviziă în Sibiu) la cererea sa a fost pensionat și din incidentul acesta a fost distins cu titlul de *Feldzeugmeister ad honores* și cu crucea de comandor al ordinului *Leopoldin*.

Bétranul Krüger a plecat Duminecă din *Utrecht* spre *Hilverum*. Mulțimea adunată la plecarea i-a făcut ovațiuni mari. *Krüger* fu însoțit până la gară de însuși primarul orașului.

Baron cerșitor. Din *Canija-mare* se scrie, că în 4 Aprilie n. a murit acolo baronul *Artur Wildorf*. Un frate al decedatului era general, ér el însuși a părăsit armata austriacă în 1849 și s'a luptat în rândurile *kossuth-iștilor*. Se stabili apoi în *Canija*, trăind dintr'o pensie de 265 fl. La început era considerat ca un om fără căpătăi, ba era să fiă chiar espuleat și numai când dovedi, că s'a luptat cu „*önkentes*“—ii lui *Kossuth*, i-s'a dat voie de a-se stabili permanent în *Canija*. Om cu familiă, baronul ducea o viață plină de miserie. Ajunsesse chiar să cerșescă și din cerșit trăi până la vârsta de 70 de ani.

Păduri arse. În noptea de Sâmbăta trecută s'a iscat un mare foc în pădurile orașului *Timișora* din hotarul comunei *Jidovin*, arđînd părțile de pădure numite „*Brădiște*“ și „*Ibănăsa*“. S'au nimicit prin foc cam 50 jughere pădure.

Catastrofa unui balon. Din *Berlin* se anunță, că balonul „*Berson*“, care s'a înălțat Joi cu inginerul *Bröckelmann* și

frigurii acute. Două fete, surorile ei, plângeau îngrozite. — „Uite“, își dîseră, „eri era sănătoasă de tot și a mănoat cu poftă; ađi dimineță s'a plîns de dureri de cap, ér sera a cădut de-odată în starea asta!“... Eu le-am dîs din nou „N'aveți grije“ — și soi, asta-i datoria noastră a doctorilor, — și începui s'o caut. I-am lăsat sânge, i-am făcut o cataplasma de muștar și i-am prescriis nise medicamente.

Într'aceea eu o priveam, o priveam dus, — dîșu lui *Dumneșeu*, de când sunt n'am vădut așa frumoșe... minune, nu alt-ceva! O jale adîncă m'a cuprins. Ce trăsături blânde, ce ochi... De-odată, slavă *Domnului*, bolnava se liniști. Începînd să asude își veni în ori, privi împrejur, surise, își duse mîna la frunte... Surorile se repeziră la ea și o întrebă: „Ce-i cu tine?“ „*Nimic*“, le-a răspuns și s'a întors spre părete. Mă uit la ea: adormise. „Ei“, am dîs atunci, „acum trebuie să lăsam pe bolnavă să odihnescă“. Cu toții eșirăm pe vîrfurile picioarelor din odaia; numai slujnica rămase pentru totă întâmplarea. În sufragerie ne aștepta sâmoarul gata și lângă el romul de *Jamaica*; fără de astea noi doctorii suntem pierduți.

M'au rugat să stau să petrec noptea la ei. Am primit, căci unde era să plec la ora asta? Bétrana ofta mereu. „Ce-i asta?“ i-am dîs: „are să scape, n'aveți grije; ci mai bine mergeți și vă culcați; cîsul e la două“. „Dér își promiteți, că mă veți deștepta, decă s'ar întâmpla ceva?“ „Mai e vorbă?“ Bétrana plecă cu cele două fete în odaia de dormit; mie mi-au pus un pat în odaia de primire. M'am culcat, dér ca prin farmec, nu puteam să adorm. În zadar mă căsneam să închid ochii: bolnava nu mă mai eșia din minte. La urma urmelor, ne mai putîndu-mă răbda, m'am sculat. „Să mă duc să ved ce face pacienta“, mi-am dîs. Odaia ei de dormit era lângă a mea. Mă scol, deschid încetinel ușa... inima își svionea puternic. Mă uit: slujnica durmea cu gura căscată și horcăia ca o bestie, ér bolnava zăcea cu fața întorsă spre mine, cu mînile întinse, sîrăcuța de ea! Mă apropiu... ea deschide deodată ochii și și-și așintose asupra mea. „Cine-i, cine-i?“ „Nu te speria domnișoră“, îi dîc eu zăpăcit, „eu sunt doctorul și am venit să ved cum te mai simți.“ „*Dumneata* ești doctorul?“ „Doctorul, doctorul; mămuța a trimis la oraș după mine; adineaora și am lăsat

sânge, și acum domnișoră te rog să dormi, pentru-ca peste două trei zile cu ajutorul lui *Dumneșeu* să te facem ér voinică!“ „Da, da, doctore, nu mă lăsa să mor, te rog, te rog!“... „Ce însemneză vorbele astea... și gîndii în mine: „*Er* au apucat'o frigurile“. I-am pipăit pulsul; avea într'adevăr fierbințisă. Ea se uita la mine, — deodată mă apucă de braț. „Am să-ți spun de ce nu vreau să mor, da, am să-ți spun... acum, căci suntem singuri; dér te rog, nimîru... ai auzit?“ Mă aplecai; ea își apropiă buzele de urechea mea, pîrul își atîngea obrazul -- trebuie să mărturisesc, că simțiți virteji, nu alt-ceva — și începui să șoptesc... Nu înțelegeam nimic... Ah, aiurea... șoptea, și șoptea iute, de par'că nu vorbea rusec; când sfîrși se înfioră și capul îi cădî pe perin. „Soi, doctore, nimîru să nu cum-va...“ și mă amenință cu degetul. Am liniștit-o, i-am dat apă să bea și deșteptînd slujnica am eșit din odaia... (Va urma).

privatierul Habel, a îndurat o catastrofă. Când balonul plutea pe de-asupra unui lac, el fu răpit de un vânt mare și inginerul Ruckelmann fu aruncat. Baloul merse mai departe cu privatierul Habel, dăr se stricase așa de tare, încât nu mai putea fi guvernabil. Habel, în desperarea lui, sări din balon. Viforul răpi balonul și nu se mai scie nimic de soarta lui.

Burii și cruzimile Englesilor. „Berliner Tageblatt“ publică un interview cu fostul oficer la Burî, Stueben. Acesta acuză pe Englesii, că au săvârșit infricoșate cruzimii. După bătălia dela Elandslaagte, Englesii au omorât mulți Burî răniți, ajunși prizonieri ai Englesilor; chiar cadavrele lor au fost mutilate. Stueben a declarat, că Burii au îngropat de-alungul graniței dela nordul Transvaalului multe tunuri și mari cantități de proviant și munițiune, care vor ajunge pentru proviantarea Burilor luptători în contra Englesilor timp de trei ani. Dewett și Botha dispun de 15,000 oameni. Războiul, duse Stueben, nu se va putea termina, decât numai lăsându-se Transvaalului independența, seu fiind stârpiți Burii cu desăvârșire.

La catastrofa dela Baja. Ca întregire la scirea din numărul nostru de Lună mai adaugem, că lucrările de scăpare au durat de Sămbătă după amiază până Duminică seara și de sub ruine au fost scoase șese cadavre, anume proprietara casei, Mezaros, propriet. prăvăliei Steiner, Reich L. un copil de 6 ani, T. Berkovici servitor, I. Balint ucenic de prăvălie și încă un țeran, care încă n'a putut fi recunoscut, ér alții au fost răniți. Inmormântarea s'a făcut alaltăieri, asistând numeros public. Causa dărării se dăce, este că înainte cu doi ani doi păreți din mijloc au fost depărtați, fără ca să se anunțe autorităților. Prin această casa, edificată de 52 de ani, s'a slăbit mult. S'a deschis cercetare și tot-odată s'a dispus evacuarea edificiului.

O vizită în vizunia unui urs. Păstorul Garcia Pedro își păzea oile aproape de comuna Pamplome în Spania. Dilele trecute, după-ce își închise oile în ocol, a plecat spre casă. Pe drum însuși l'a ajuns o furtună cu zăpadă, dinaintea căreia s'a refugiat într'o vizuniă din apropiere. Abia se aședă într'un colț, când aude ceva mișcare la intrare. Se uită și vede o ființă fioroasă, o ursică mare, însoțită de câțiva pui. Omul înspăimântat de moarte, nici nu se mai putea mișca. Ursica nu-l observă și liniștită se întinse jos, lăptându-și puii. Sudorii reci trecu pe fața păstorului la vederea acestora. Urșii se culcară. Pe la revărsatul zorilor familia urșilor părăsi vizuniă, ér păstorul încă grăbi ași părăsi cuartirul incomod.

În interesul Chinezilor. „Fositiuist Review“, fascicoul pentru Aprilie, spune, că *buddhiștii din Japonia* s'au adresat către preoțimea din lumea întreagă în interesul Chinezilor. Ei dic, că oricare religie are îndreptățire pe pământ. Patru sute de milioane de suflete au ajuns în China în starea de a nu ști, ce să facă. Preoților, cari domnesc peste suflete, nu li-e permis a privi nepăsători starea această. Buddhiștii japoneși descriu cu liniște filosofică activitatea misionarilor creștini în China, pe care o promovează indulgența nesfârșită a Chinezilor. Spun apoi, că după misionarii au intrat în China consuli, apoi generalii și Chinezii începură să vadă în fiă-care om cu biblia în mână, pe soldatul cu sabia și pușca. Ast-fel s'a născut mișcarea Boxerilor. Buddhiștii japoneși apelașă la preoții creștini să înduplece pe misionarii a lăpăda războiul și pedepșa și pe viitor să nu mai facă nimic, ce ar vătămă pe Chinezii în obiceiurile lor. Ei sfârșesc dăcând: cerem respect față de moralul și obiceiurile chinezese.

Aguinaldo.

Seim, că Aguinaldo, patriotul filipin, a fost făcut prizonier de trupele americane. Au trecut trei ani de când el luptă pentru independența țării sale c'o energiă, ce n'ar

fi așteptat'o nimeni dela acest om cu aspectul său bolnăvicios. Probabil că, dacă nu ar fi căzut în cursa unui trădător, ar fi ajuns să silăscă pe inimicii săi, cărora li-a dat nisece lovituri gróznice, de a încheia pacea, făcându-i cele mai largi concesii.

Aguinaldo s'a început cariera devenind aliatul acelor Americani, cari ați l'au făcut prizonier. Acesta s'a întâmplat în decursul războiului între Statele Unite și Spania. O corabie americană l'a dus în Maiu 1898 pe tinerul patriot, care era atunci de 28 de ani, dela Hong-Kong la Cavite în insula Filipinilor, de unde el a dat din nou semnalul revoltei indigenilor, ce abia să potolise în anul premergător.

Admiralul Dewey, care comanda trupele americane, i-a pus la dispoziție pușca, două tunuri și munițiuni. Și numai decât insurgenții au pornit spre Manilla, capitala Filipinelor.

Se scie ce-a urmat. Spaniolii au fost învinși. Cum au pierdut Cuba, au pierdut și Filipinele. De aci încolo Aguinaldo a creșut, că țera sa se va bucura de libertate; a creșut, că credincioșii spiritului constituției lor, Americanii vor aduce Filipinelor republica prin culete drapelului ei stelat. S'au ținut adunări ale șefilor indigeni, cari au proclamat pe Aguinaldo de președinte al guvernului provisoriu. Îndată acesta a și încercat a obține dela Statele Unite asigurarea, că vor părăsi Filipinele. Răspunsul a fost, că acolo s'au trimis două trupe americane.

În astfel de condițiuni Aguinaldo a decis de-a continua războiul. El trimise solii la Washington, dăcând, că Filipinii nu vor să schimbe domni și, până ce nu vor avea deplină independență, ei nu vor depune armele. Solia această a dus'o un locotenent a lui Aguinaldo, pe care însuși președintele Mac-Kinley a refuzat de a-l primi în mod oficial.

Aceasta fu ruptura definitivă. De-atunci Aguinaldo a rezistat mereu. El a fost într'adevăr sufletul insurecției. Pământul Filipinelor e în donă privințe mereu subminat de vulcane. Geografia evaluează la mai multe de 200 craterelor arhipelagului filipin. Dăr revoltele din pământ nu sunt nimic pe lângă acele ale locuitorilor. Dela 1800, într'un secol, au fost 40 de insurecțiuni una mai săngeră decât cealaltă.

Dăr tot mai violentă devenea și ura. Asociațiunii secrete se formau în toate părțile. Poporațiunea Filipinelor e de 10 milioane de locuitori împărșiți prin 12 sute de loturi și insule. Între acestea 10 milioane sunt 650 mii Chinezii și 25 mii Europeni; restul poporațiunii e un mozaic de rase seu de popore distincte, cari vorbesc 25 de idiome și diverse dialecte. Societățile secrete se organizau printre Tagalii, cei mai numeroși pământeni.

Una din aceste societăți, cea mai puternică, se numea în limba tagală „Katipunam“, ce s'ar putea traduce așa: „Societate de protecțiune agrară“. Aderenții săi erau în număr de 250 mii. Ei aveau de scop organizarea rezistenței în contra colecțiilor de dare și războiul opresiunii spaniole. Ilustrul bărbat de stat spaniol Emilio Castelar a declarat însuși, că Spaniolii 300 de ani au domnit peste Filipine această roditore colonie a oceanului pacific și cea mai frumoasă podobă a coronei Spaniei, și în schimbul bogățiilor, ce le aveau dela această colonie, Spaniolii au asuprit de locuitorii indigeni și i-au ruinat prin dăr necontenit crescând. La taxele exorbitante se mai adăugeau și alte nedreptăți. Indigenii erau supuși unor crude torturi; cea mai slabă era bastonada, și nu numai odată scrie o d-șoră de Geriollas, care locuiesc în Filipine, a văduț ea câte un nenorocit Tagal primind lovituri de baston, pe când stăpânul, așifind pe cel, care-l bătea, striga: — *Mas fuerte!* (Mai forte, mai tare!)

Aguinaldo a cunoscut toate aceste monstruosități. Fiul al unui țeran econom din satul Imus, provincia Cavite, el a avut

să suferă cu ai săi domnia străină. El istorisese, că coloniștii Spaniolii contestau tatălui său, prin neormate procese, proprietățile sale, câmpurile sale de orez și de trești de zahar. Astfel încă foarte tiner, după-ce și-a făcut studiile la Santo-Thomas, la Manilla, a cerut să fi primit în societatea „Katipunam“.

Această societate a fost fondată de un om, care în istoria revoltelor filipine a fost predecesorul lui Aguinaldo. E vorba de Rizal, care, scriitor și patriot, a servit țera sa când cu péna, când cu sabia în mână. José Rizal a fost tagal neaș. El a făcut brillante studii, a făcut doctoratul în medicină, apoi, spre a se iniția în mișcarea științifică a lumii moderne, a plecat în Europa. A vizitat Spania, Franca, Belgia, Germania, perfecționându-se în studiul limbilor și ajungând să vorbescă ca la 10 limbi. După 6 ani de călătorii în 1891 se întorse la Manilla. Îndată-ce a sosit, el începuse să denunțe energic toate abuzurile, să le combată, și creă „Liga filipină“, căreia i-a urmat apoi „Katipunam“.

Generalul Polavieja era guvernorul Filipinelor, el voia să nimicescă toate societățile secrete c'o lovitură. Făcuse mai mult de două mii arestări; fură eșecutați sumar un mare număr dintre acestia. Rizal a fost arestat între cei dintâi. S'a dat ordin de a-l împușca. Înainte de a muri, chiar în noaptea ce precedea supliciului său pe când logodnica lui plângea în genunchii aproape de pórta închisorii, el scrisse o poemă admirabilă, în care dăcea, că a trăit în tot-déuna pentru libertate și că dăcera fericit a muri pentru ea.

Cum de atunci Aguinaldo a scăpat de prigonire? Se crede că un mestii*) foarte bogat Maximo Inocencio l'a ascuns la el. Scurt timp după aceea el împărșiă printre Tagalii un manifest, în care-i angajă să se pregătescă la luptă, dăcând:

„Idea Hispaniei-Mame s'a stins dinaintea spiritului Filipinilor indigeni; o astfel de mamă nu există; este un tiran, care se îngrașă din banii Indienilor, din tributurile neumărate, ce li-se impun acestora“

La strigătul „jos tributul!“ s'au reșcolat la 1897 indigenii, după cum am amintit mai sus.

S'a întâmplat un fapt surprinzător. O trupă de soldați indigeni, comandată de oficerii spaniolii merse să aresteze mai mulți Indieni notabili, cari erau garanți pentru intrarea dărilor din satele lor. Aguinaldo singur fără arme să prezentă înaintea soldaților și le vorbi arătându-le cât de rușinos lucru era de a-se pune în serviciul străinului. Elocvența lui, curajul lui, a surprins pe soldați, cari reșcolându-se în contra oficerilor lor, i-au ucis.

Aguinaldo avea cea mai mare autoritate asupra compatrioților săi. Se scie, că înainte c'un an, el a scăpat din ghearile trupelor americane. Apropele-a fi ajuns și isbit de ele, el chemă la sine pe unul din generalii săi improvisați, Gregorio del Pilar, și-i dăce: — „Creștii tu, o viața mea poți fi necesară causei noastre?“ — „O cred“, răspunse Gregorio del Pilar — „Ei bine, îi dăce Aguinaldo, „ca să pot eu scăpa, tu trebuie să te sacrifici.“ Iți voi lăsa 100 de oameni, cu ei trebuie să te ții aici contra inamicului pentru a acoperi retragerea mea.

Gregorio del Pilar răspunse simplu: „voi rezista până la moarte“. Și a re-istat. Timp de trei ore el a împiedecat pe Americanii de a înainta. Lovit de un glonte în piept, el striga: „N'are a face nimic numai Aguinaldo să scape!“

Dacă mica armată a insurgenților numără și alți generali de talia lui Gregorio del Pilar în șirurile ei, e posibil că prinderea lui Aguinaldo să nu marcheze încă sfârșitul campaniei în Filipine.

*) mestii=unul, care s'a născut dintr'un European și o Indiană seu vice-versa.

SCRII ULTIME.

Londra, 9 Aprilie. Din Capstadt se anunță, că în 6 l. c. trupa lui *Scheeper* a prins un detașament de cavalerie englesă. — „Morning Post“ află din Bruxella, că în cercurile transvaalane circula scirea despre reînceperea negocierilor de pace.

Frankfurt, 9 Aprilie. Din Maderno i-se anunță lui „Frankfurter Zeitung“, că *Zanardelli* ar fi declarat, că e foarte de dorit, ca Italia să se apropie de Franca, pentru-ca să se slăbescă poziția internațională a papei.

Sofia, 9 Aprilie. Macedonenii au ținut un meeting în Sofia protestând contra arestării conducătorilor comitetului macedonean. Ei au decis să țină totuși congresul macedonean. Poliția a făcut numeroase arestări. Șeful poliției din Sofia a fost destituit, pus fiind în locu-i un sub-colonel din serviciul activ.

Londra, 9 Aprilie. Agenția „Reuter“ comunică din Peking, că *Tung-fusiang* a desfășurat érași stégul revoluțiunii și în fruntea unei oștiri, a plecat spre Kalgan. Scirea așteptă confirmare.

Literatură.

Din „*Enciclopedia Română*“, a apărut fasc. XXIII, care cuprinde cuvinte Manlius — Mira, la olaltă aproape 1800 articule, între cari un bogat material istoric și biografic de interes deosebit pentru Români; amintim titluri: Manolescu, Manu, Maniu, Marcovici, Marșiloman, Marian, Marienescu, Marin, Mărzescu, Măsim, Mateiu Corviu, Mavrogheni, Mateescu, Maxim, Meissner, Melchisedec, Meșianu, Micle, Mihăilescu, Mihail, Mihalea, Mihălyi, Mihnea, Millo, Mincu, Minovici etc., apoi din istoria unversară: Maria Teresia, Martinovici, Martinuzzi, Medo-Persi, Menomort, Migrațiunea popórelor, etc. Dintre celelalte scrieri n'ai mari și mai importante, remarcăm: o valoroasă serie de articule de medicină, igienă și talneologie, luate de Dr. I. Felix (Masagiu, Materaitatea, Medicina, Miasma, etc.), E. Felix (Melancolia), Imerwol (Meninge, Măduva) și Dr. Vuia (Marienbad, Melencze, Meran, etc.); numeroase articule din botanică de Panțu, Radian și Procopovici, din mineralogie de Mrazek (Marmora) și Murgool (Metamorfosa rocilor), din zoologie de Dr. N. Leon (Metamorfosa, Mimetism, etc.) Moșil și Popescu-Voitești, din chimie de Minovici (Mercuriu, etc.), din filosofie de Dragomirescu (Materialism, Matefísica, Mill, etc.), Pletos și Nigrim, din mitologie de At. M. Marienescu (Mars, Mercur, Minerva, etc.), din istoria bisericăscă de de Dr. Bnea, Dr. Radu (Marianopolis) și C. Auner (Milcovia, M-toc, Melchisedec, etc.), diferite notițe din literatură și artă de Dr. Evolvean, M. Străjan și N. Petrașcu, din Musică de T. Cerne (Melodia, Mendelssohn, Menestrel, Mayerbeer, etc.), și în fine articulele: Meglea de G. Weigand, Maramureș de T. Bud, Mars (planeta) de Otescu, Marina de Bălescu, etc. Articulele istorice înșirate mai sus în cea mai mare parte sunt luate de D. Onciul, I. S. Floru și Th. A. Auletii.

Acești spicuire dintre titluri unui singur fascicoul încă arată bogăția materialului cuprins în această publicațiune, precum și forțele mari și distincte, ce s'au angajat la realizarea ei. Fiind tipărite până acum trei din patru părți ale dicționarului, putem spera, că în scurt timp va fi pe deplin terminat și va face publicului cititor român bune servicii pentru popularizarea științelor și lășirea cunoscințelor folositoare.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depoșit general pentru România. E. Storek, Bucuresci) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor 20: — legat cor. 23.20 (în România: lei 25 — resp. 28.50).

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul, să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge,
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
recomandăție.)

Cărți de rugăciuni și predică.

Anghira Mântuirii, carticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. VI. corectată*. Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 35 cr. + 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV. Gherla*. Conține peste 343 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, carticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru onorea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferitele cazuri de moarte, întocmite de *Ioan Popiu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de Ioan Popiu: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto.)

Zarandul și munții apusei ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte prețioasă și rară în felul său. O recomandăm pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoască țera și némul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

„Omul“, notiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc de *George Cătaud* inv. Acăsta carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poorul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Aprilie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.85
Renta de corone ung. 4%	93.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.10
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	175.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	98.20
Renta de aur austr.	117.90
Losuri din 1860.	141.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.94
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	713.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	711.50
Napoleondori.	19.08
Mărci imperiale germane	117.57 1/2
London vista.	240.20
Paris vista.	95.42
Rente de corone austr. 4%	97.60
Note italiene	90.55

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Aprilie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.76	Vënd.	18.81
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.40
Napoleond'ori. Cump.	19.02	Vënd.	19.06
Gaibenî Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	2.57
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	23.65
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	21.70
Ceris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

**Numai pentru 1 franc
se dă 50 franci.**

Pentru explicațiunii ori-ce amator
să se adreseze **Casii de comission**

Progresul Economic Român

Calea Văcăresci nr. 195,
(România) **București.**

22-25

Sz. 10712—1900

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy Comsa I. Iuon zernesti lakós végrehajtatónak Brau Bukur és neje Derducea Mária zernesti lakók végrehajást szenvedők elleni 52 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járás-bírószék) területén lévő a zernesti 1849 szám tjkvben A † alatti 802, 803/1 hrsz ingatlanra 724 koronában, 804 hrsz. ingatlanra 7 kor.3331/1 hrsz. ingatlanra 14 kor.

1191/1	"	4	"	4877	"	"	4
1590	"	4	"	7289	"	"	34
2859	"	32	"	10149/1	"	"	21
3241,3248	"	10	"	10817	"	"	25

a zernesti 1850 sz. tjkvben A † alatti							
1191/2 hrsz. ingatlanra	4	korban.	5989	hrs. ingatlanra	8	korban	
1798	"	10	"	7393	"	8	"
1911	"	12	"	7714	"	28	"
3274	"	9	"	10033	"	12	"
3331/2	"	15	"	10149/3	"	21	"
3667	"	8	"	10068	"	31	"
4531	"	20	"	11214	"	9	"
5696	"	6	"	11605,11607 hr.	"	16	"

a zernesti 1897 sz. tjkvben A † alatti

2213 hrsz. ingatlanra	11	korban	9898	hrs. ingatlanra	28	korban	
4192	"	3	"	11247	"	7	"
4782	"	15	"	11249	"	5	"
5860/1	"	27	"	12090,12091	"	10	"
6044/3	"	9	"	12574 hrsz.	"	14	"
9883	"	25	"				

ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi Aprilis hó 18-ik napján d. e. 9 orakor Zernest község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban illetőleg azon alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttkéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900 Deczember hó 21-én.

A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.

108,1—1

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

Ghete și Galoși buni și ieftini

recomandă spre cumpărare cu prețuri foarte moderate
**Magazinul de încălțăminte
al măestrului pantofar**

FRIDERIC BAHMÜLLER,

Magazinul principal: **Brașov** și Filiala:
Strada Porți nr. 15, Strada Vămii nr. 27.
Fabricate proprii, lucru bun și solid, fasóne moderne.

Incălțăminte ieftine

Mare deposit și atelier propriu de încălțăminte.

Recomand cu prețurile cele mai ieftine de concurență încălțăminte de vară, pentru bărbați, Dame, copii, elegante, moderne, lucru de mână.

Ghete de piele de vacs pentru bărbați, solide, dela fl.	2.90	in sus
vițel cu besetz fine	3.40	" "
lac " " " " " "	4.80	" "
Ghete de Dame cu gumă	2.90	" "
șinor și nasturi	3.80	" "
jumătăți, cafeniu seu negre	2.40	" "
Pantofi de dans cu fl. 1.80. Pantofi de lac cu	2.20	" "

Ghete de Drill „patentate“ cu vârfuri de piele și besetz, foarte acomodate pentru vară, cu deosebire pentru picioare asudate dela " 1.10 " "

Atrag atențiunea, că recomand numai marfă solidă și nouă. Mărfuri așa numite Partie waare seu Pofel nu am de vândare.

Comande după măsură se execută prompt, elegant și conștientos în atelierul meu. — Tot-felul de încălțăminte se pregătesc și cu talpă „Asbest“.

Numai este durere de picioare!

Numai sunt: bătătură, picioare asudate, înscorțoșare, unflături, degerături, fierbințală la tălpi,

după o scurtă folosire (a ghetelor cu talpa higienică a Drului Högyes „Asbest“ ușurează mersul (umblatul). — Prețul unei părechi duple **Cor. 2.40** bani, simple **Cor. 1.20** b. — Insemnătatea acestor tălpi „Asbest“ apare mai evident din aceea, că armata ces. și reg. și honveđimea reg. ung. a comandat 22.500 părechi, cari deja s-au liferat.

Trimite contra ramburs, seu franco, asemnându-se prețul înainte.

Representantul fabriciei
mărfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,

măestru-pantofar,
Brașov, magazin principal:

Strada Porți nr. 15. Filiala Str. Vămii.

20—80 (1229)

Croitorie civilă și militară

în piața roselor (sub Bucium) nr. 15.

Praxa ce mi am câștigat în croială de mai mulți ani în streinătate, mă pune în plăcuta poziție de a pute esecuta solid și prompt ori-ce comandă mi-s'ar face în branja croitoriei pe lângă condițiunile cele mai convenabile.

Mă recomand tot-odată D-lor oficeri în rezervă, că lucrez și **uniforme militare**, și Tunicî (Waffenrock) pot preface în atilă, și din chipiuri de intantarie chipiuri de honveđi cu prețurile și cele mai moderate. Rugându-mă de o cercetare numărósă, sunt cu tótă stima:

Petru Pavel
croitor.

9—12 (72)

Delicatese.

Deschidere de prăvălie.

Am onóre a face cunoscut On. public din oraș și din jur, că am deschis în fosta brânzărie a d-lui D. Pascu o

Prăvălie cu brânzeturi, cascaval, urdă dulce, diferite brânzeturi, unt prospăt, lapte curat de bivoliță, și vacă. Șuncă de Praga.

Mai departe **Delicatese:** Caviar, Iere roșii, Halva, Rahat, Dulcătă și Conserve.

Rugându-mă de On. public a-mi da tot sprijinul în noua mea întreprindere, mă voiți sili a corésponde prin un serviciu prompt și esact tuturor cerințelor.

Cu tótă stima:

I. G. EREMIAS

(alias Popișca).

(8—10.)

Prăvălia se deschide la 5 ore dimineața și se închide la 10 ore — Duminica dela 5—12 a. m. și dela 6—9 séra.

Prețuri moderate.